

Provincie Zuid-Holland

De heer J.W.A. van Dijk, informateur
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

► **LEIDEN**

STATIONSWEG 41

POSTBUS 2059, 2301 CB LEIDEN

T(071) 525 05 00 F (071) 514 25 68

► **ALPHEN AAN DEN RIJN**

RAOUL WALLENBERGPLEIN 21A

POSTBUS 2125, 2400 CC ALPHEN A/D RIJN

T(0172) 41 99 40 F (0172) 41 96 15

► **LISSE**

HAVEN 3C

POSTBUS 110, 2160 AC LISSE

T(0252) 42 19 99 F (0252) 42 31 12

REFERENTIE
CAB/JvdM/7.062

DATUM
21 maart 2007

BETREFT
RijnGouweLijn

KANTOOR
Leiden

► Geachte heer Van Dijk,

In deze brief willen we een voorzet geven over de vraag hoe verder met de RijnGouweLijn, na de negatieve referendumuitslag in Leiden. We richten deze brief aan u, omdat het op te stellen programma van het nieuwe College van Gedeputeerde Staten het eerste officiële reflectiemoment zal zijn van de Provincie Zuid-Holland.

Op dezelfde dag dat Leiden per referendum het voorgestelde binnenstadstracé van de RGL verwierp, begon in Amsterdam een proef met winkelbevoorrading door vrachtrams en werd light rail gelanceerd als voornaamste drager van de verbindingen in de toekomstige dubbelstad Amsterdam-Almere. Symbolischer had het niet kunnen zijn. De koopmansstad Amsterdam stelde op een dag twee majeure kansen aan de orde, binnenstedelijke distributie en regionale samenhang. De woonstad Leiden verwees deze en alle andere mogelijke kansen van light rail naar de prullenbak. Een progressieve, hoogopgeleide stad die tegen een investering in hoogwaardig openbaar vervoer stemt, zonder enig alternatief; dat is niet goed te volgen.

De Kamer van Koophandel Rijnland is beducht voor tenminste de volgende 'fall-out' van het referendum:

- Het binnenstadstracé was het verkeerstechnisch, economisch en sociaal beste plan voor hoogwaardig openbaar vervoer. Alle andere plannen zijn sub-optimaal gebleken. We vrezen dat hoogwaardig openbaar vervoer in Leiden voor een lange reeks van jaren onbespreekbaar gaat worden, en de voor de RGL gerserveerde middelen uiteindelijk teruggaan naar Den Haag. Terwijl de hele Randstad – Amsterdam voorop – rail doorontwikkelt als drager van het toekomstige vervoer, isoleert Leiden zich.
- De economie van de Leidse binnenstad is naar alle daarvoor passende indicatoren klein en van omvang, de marktpositie staat al decennia onder druk. Feitelijk is er sinds de jaren dertig – de bouw van V&D – geen grote private investering meer gedaan in de binnenstad. Juist de laatste jaren waren er signalen dat daar een kentering in kwam. Er zijn belangstellenden in beeld voor de Aalmarkt en voor andere plekken in de stad. Onze

vrees is nu dat Leiden een onbetrouwbare partij gebleken is, zonder voldoende publieke support voor grote investeringen. Het gaat weer jaren duren alvorens de stad weer ene reputatie heeft die wervend is voor private investeerders. Het is zaak spoedig een signaal af te geven over het investeringsklimaat in Leiden.

Er is in de referendumcampagne geen zinnig alternatief voor een RGL via een binnenstadstracé zichtbaar gemaakt. Stad en regio staan met lege handen, er dreigt stilstand. Onze dringende vraag aan de Zuid-Hollandse politiek is om het binnenstadstracé niet weg te gooien en in het collegeprogram boven de markt te laten hangen.

We kunnen ons de volgende route voorstellen.

Er komt een 'informatieur' of groep van informateurs van buiten Leiden, personen met voldoende bagage, maar zonder enig voorbeslag in een Leidse discussie. Deze groep krijgt de opdracht om de uitslag van het referendum te analyseren. Wat heeft de meerderheid van de Leidse kiezer willen uitdrukken? Wat is de echte weerstand, waar zit de zakelijke kritiek, wat was de rol van symbolen?

Met name rondom het Aalmarktproject is met deze werkwijze goede ervaring opgedaan.

Op grond van de bevindingen van deze analyse, kan tot een nieuw ontwerpproces voor een binnenstadstracé gekomen worden, waarbij alle betrokkenen – ook de kritikasters van het huidige tracé – betrokken worden.

We gaan er van uit dat een nieuw RGL-voorstel in Leiden legalisering via een nieuw referendum behoeft. We hebben inmiddels in andere steden gezien dat onwerkbaar gebleken referendumuitspraken na een periode van bezinning en herontwerp opnieuw aan het electoraat worden voorgelegd. In die zin hopen wij dat de ongelukkige Leidse uitslag van 7 maart een stap is in een democratisch proces, en niet het einde er van. Een tweede referendum zou over 12 tot 18 maanden gehouden kunnen worden.

We gaan uiteraard gaarne in overleg met de Zuid-Hollandse politiek over deze route.

Met vriendelijke groet,

Kamer van Koophandel Rijnland

drs. C.A. Broeksma
directeur